

РЕШЕНИЕ

№ 13677

гр. София, 02.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 10.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **5346** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 21ж, предл. първо във вр. чл. 21д, т. 7 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Н. Б. А., ЛНЧ[ЕИК], ЕГН [ЕГН], чрез пълномощника си адв. В. П., против Отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Р.България, рег. № 5364р – 11390 от 25.04.2024 г., издаден от директора на Дирекция „Миграция“ - МВР.

В жалбата се твърди, че отказът е незаконосъобразен – постановен е при съществено нарушение на административно производствените правила и в противоречие с материалния закон. Конкретно се посочва, че административният орган не е съобразил нормите на Конвенция за статута на лицата без гражданство, приета в Ню Й. на 28 септември 1954 г.(Конвенцията), която по силата на чл.5, ал.4 от Конституцията на Република България е част от вътрешното право и има предимство пред нормите на вътрешното право, които ѝ противоречат. Позовава се на уредените по изчерпателен начин изключващи клаузи в чл.1, § 2, по-конкретно на §2(iii), б.б, съгласно която на лица, за които има сериозни основания да се предполага, че са извършили тежко неpolitическо престъпление извън страната, където пребивават, преди да бъдат допуснати в тази страна, не може да бъде предоставен статут. Твърди, че по отношение на жалбоподателя не са налице изключващите обстоятелства, изрично посочени в чл.1, §2 от Конвенцията. Моли съда да отмени отказа.

Ответникът – директорът на дирекция "Миграция", чрез упълномощените си

процесуални представители, оспорва жалбата. Излагат доводи за законосъобразност на оспорвания отказ. Претендират присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С рег.№1/01.02.2024г. жалбоподателят Н. Б. А. е подал до директора на дирекция“Миграция“ Заявление за предоставяне на статут на лице без гражданство, в което е посочил, че в миналото е притежавал паспорт на гражданин на Руската федерация, но съгласно справка с рег.№[ЕИК]/27.10.2022г., издадена от Консулската служба на Посолството на Руската Федерация, той не е придобил и не притежава гражданство на тази държава. Приложени към заявлението са доказателства, от които се установява, че е влязъл на територията на Република България заедно с родителите си през 1977 година, към заявлението приложил Свидетелство за раждане в Руската Федерация, с баща българин и майка словачка, паспорт, издаден от Посолството на Руската Федерация в Република България с отразена дата на валидност 25 октомври 2028 година. С удостоверение изх.№1106/13.04.2023г. на Министерство на правосъдието се удостоверява на осн. чл.39, ал.1 от Закона за българското гражданство, че Н. Б. А., [дата на раждане] в [населено място], Р. Федерация не е български гражданин. Представени са декларации от физически лица за осигуряване на издръжка и жилище на жалбоподателя до изпълнение на наложените му мерки по ЗЧРБ.

Представена е от ответника в съдебното производство електронна справка за съдимост на жалбоподателя, видно от която той е осъждан многократно за престъпления, извършени в България. По някои от присъдите е изтърпял ефективно наказание „лишаване от свобода“.

По искане на съда от ДАНС е представено писмо от 10.04.2024г. до директора на дирекция „Миграция“, с което се изразява отрицателно становище на осн. чл.41, ал.1, т.2 ЗДАНС вр. чл. 22, ал.4 и чл.10, ал.1, т.т.3 и 6 от ЗЧРБ. Мотивите за становището са обосновани единствено с осъжданията на жалбоподателя, в т.ч. и за разпространение на наркотици, като ДАНС прилага същата справка за съдимост на лицето, представена от ответника в съдебно заседание. Справката е обособена в самостоятелен класифициран том.

С лицето е проведено интервю съгласно чл.63б от Правилника за прилагане на ЗЧРБ на 12.03.2024г.

Във връзка с установеното, директорът на дирекция “Миграция“ – МВР, след като се е позовал на полученото отрицателно становище от ДАНС и установения факт на осъждания за извършени умишлени престъпления на територията на Република България, за които се предвижда наказание не по-малко от 1 година лишаване от свобода, на осн. чл.21д,т.7, вр. чл.10, ал.1, т.6 от ЗЧРБ, е постановил обжалвания в настоящето производство отказ за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република България.

При така установената фактическа обстановка, настоящият състав прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от лице с правен интерес, в законоустановения срок, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол. Разгледана по същество е основателна.

Постановеният отказ за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република България е издаден от директора на дирекция "Миграция" МВР - от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия, в установената от закона писмена форма.

С обжалвания административен акт на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Република България. Отказът е мотивиран с отрицателно становище на ДАНС и наличието на основание по чл.10, ал.1, т.6 ЗЧРБ.

Съгласно чл. 21б ал. 1 от ЗЧРБ статут на лице без гражданство може да се предостави на чужденец, който не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство, а съгласно ал. 2, редът за предоставяне на статут на лице без гражданство се определят с този закон и правилника за прилагането му.

От своя страна, чл. 21д от ЗЧРБ указва, че директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава решение за отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство, когато се установи, че кандидатът: 1. попада в обхвата на чл. 1, т. 2 на Конвенцията за статута на лицата без гражданство, приета в Ню Й. на 28 септември 1954 г.; 2. не е декларирал гражданството си с цел получаване статут на лице без гражданство; 3. е влязъл в страната или е направил опит да премине през нея не през установените за това места или чрез използване на неистински или преправени документи и не отговаря на изискванията на този закон и на правилника за неговото прилагане относно предоставянето на статут на лице без гражданство; 4. пребивава незаконно на територията на Република България към датата на подаване на заявлението и не отговаря на изискванията на този закон и на правилника за неговото прилагане относно предоставянето на статут на лице без гражданство; 5. (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г.) притежава валиден документ за самоличност или е притежавал документ за самоличност, който е могъл да бъде подновен, но не е подновяван; 6. (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г.) има наложени принудителни административни мерки по чл. 41, т. 2, 3 и 5, чл. 42 или чл. 42з; 7. (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г.) когато е налице едно от основанията по чл. 10 ЗЧРБ.

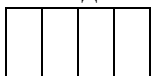
С оглед представените доказателства, че жалбоподателят не притежава гражданство на Русия(където е роден), както и българско гражданство, той попада в обхвата на чл. 1, ал. 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство, приета в Ню Й. на 28.09.1954 г. и е извън този на чл. 1, ал. 2 от Конвенцията и като лице без гражданство, находящо се на територията на Р. България, като за него възниква правния интерес от подаване на заявление за предоставяне на такъв статут. Целта на конвенцията е да защити уязвимостта на лицата без гражданство, като им даде възможност да се ползват от всички основни човешки права и свободи в най-пълен обем.

Конвенцията за статута на лицата без гражданство, приета в Ню Й. на 28 септември 1954 г., е ратифицирана със закон, приет от 41-ото НС на Р.България на 25.01.2012 г., с резерви по чл. 7, параграф 2, чл. 21, 23, чл. 24, параграф 1, буква "б", параграф 2 и параграф 3, чл. 27, 28 и 31 - ДВ, бр. 11 от 7.02.2012 г.; издадена от Министерството на правосъдието, обн., ДВ, бр. 60 от 7.08.2012 г., в сила от 20.06.2012 г. На основание чл. 5, ал.4 от Конституцията на Р.България, с ратифицирането, конвенцията става част от вътрешното право на страната и има предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. В чл.1 е дадено определението за понятието "лице без гражданство": За целите на тази Конвенция понятието "лице без

гражданство" означава лице, което не се разглежда като гражданин от нито една държава в съответствие с нейното законодателство. В чл.2 са изрично посочени изключващите клаузи, за които конвенцията не се прилага за: i) лица, които в момента получават от други органи или организации на ООН, с изключение на Върховния комисар за бежанците, защита или помощ, за времето, през което получават такава помощ; ii) лица, по отношение на които компетентните органи на страната, в която те пребивават, признават правата и задълженията, свързани с гражданството на тази страна; iii) лица, за които има сериозни основания да се предполага, че: а) са извършили престъпление против мира, военно престъпление или престъпление против човечеството така, както са определени в международните документи, съставени с цел да се санкционират тези престъпления; б) са извършили тежко неполитическо престъпление извън страната, където пребивават, преди да бъдат допуснати в тази страна; в) са виновни за извършването на действия, противоречащи на целите и принципите на ООН.

В българското законодателство, в ЗЧРБ, в чл.21д, кръгът на изключващите клаузи е разширен, като освен тези по чл.2 от Конвенцията са добавени и други, между които и основанието, на което е издаден процесният отказ – т. б- когато е налице едно от основанията по чл. 10.

Предвидените в ЗЧРБ допълнителни изключващи клаузи водят до значително по-тясно тълкуване на това кой е лице без гражданство съгласно българското законодателство. Според ЗЧРБ статут на лице без гражданство ще бъде отказван на лица, за които е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. По същество, тези клаузи за изключване де факто противоречат на Конвенцията от 1954 г. и ограничават достъпа на лицата без гражданство до производство за предоставяне на статут на лице без гражданство и въвеждат по-големи ограничения за лицата, които биха искали предоставяне на статут на лица без гражданство, съответно това води до ограничаване на възможно най-широкото ползване на основни човешки права и свободи.

В оспорения акт като правно основание за издаване на отказа е посочена нормата на чл.10, ал.1, т.6 предвиждаща лицето да е осъдено за извършено умишлено престъпление на територията на Република България, което съгласно българския закон се наказва с не по-малко от една година лишаване от свобода, освен ако не е реабилитиран. В хода на съдебното производство е представено свидетелство за съдимост на жалбоподателя, видно от което същият е многократно осъждан. Същевременно оспорения акт не се позовава на свидетелството за съдимост и на конкретни осъждания, които да попадат в обхвата на чл.10, ал.1, т.6 ЗЧРБ.

Разпоредбата, посочена като материално правно основание в оспорения акт изисква събиране от органа на доказателства за настъпила реабилитация, но такива не са ангажирани и няма наведени такива доводи в акта. Съгласно чл. 63 от ППЗЧРБ, компетентните органи, които вземат решение за предоставяне право на пребиваване, могат да изискват или да проверяват служебно и други документи и обстоятелства, свързани с правния статут на лицето. С оглед разпоредбите на НК, уреждащи реабилитацията по право и абсолютната реабилитация, органът е следвало да прецени настъпила реабилитация по право, за която не е необходимо произнасяне на друг орган. В случай, че му е било необходима допълнителна информация, органът

разполага с възможността по 63 от ППЗЧРБ. Като не е направил тази преценка, органът е постановил незаконосъобразен административен акт – издаден в нарушение на чл. 35 АПК, без да са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая.

Като част от мотивите на оспорения акт се сочи и становището на ДАНС, дадено съобразно императивното изискване на чл.63д от ППЗЧРБ, с което се изразява отрицателно становище на осн. чл.41, ал.1, т.2 ЗДАНС вр. чл. 22, ал.4 и чл.10, ал.1, т.т.3 и 6 от ЗЧРБ. Становището съдържа единствено констатация на осъжданията на лицето, без да е направена оценка за връзката на тези осъждания с националната сигурност на страната, каквото всъщност е контролното правомощие на този орган съгласно чл.2, ал.1 ЗДАНС. Видно от становището, ДАНС се позовава и на основанието, посочено чл. 10, ал.1, т.3 ЗЧРБ – „има данни, че е член на престъпна група или организация или че извършва или има намерение да извършва контрабанда и незаконни сделки с оръжие, взривни вещества, боеприпаси, пиротехнически изделия, стратегически суровини, изделия и технологии с двойна употреба, както и незаконен трафик на упойващи и психотропни вещества и прекурсори и на суровини за тяхното производство“. В оспорения акт, посоченото обстоятелство въобще не е обсъдено от административния орган като относимо към преценката за издаването му. Констатираното противоречие в приложимата нормативната уредба и не извършена цялостна проверка, както и липса на фактически констатации по всички относими обстоятелства, са довели до издаване на немотивиран и незаконосъобразен отказ, който следва да бъде отменен, а преписката върната за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателя за предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Р.България.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд - [населено място], I отделение, 4 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. Б. А., ЛНЧ[ЕИК], ЕГН [ЕГН], подадена чрез пълномощника адв. В. П., Отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на РБългария, рег. № 5364р – 11390 от 25.04.2024 г., издаден от директора на Дирекция „Миграция“ - МВР.

ВРЪЩА преписката на административния орган за произнасяне по заявлението при съобразяване с мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщението за постановяването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: